

Διαδικτυακή Συζήτηση

Ατομικές Ελευθερίες και Κοινωνικά Δικαιώματα σε Κίνδυνο;

Πέμπτη, 2 Ιουλίου 2020, 18.30-20.30 EEST (ώρα Ελλάδος)

Η Πανδημία του Covid-19 έχει μια συνεχή επίδραση στις ατομικές ελευθερίες και τα κοινωνικά δικαιώματα, η οποία εκδιπλώνεται στις διάφορες φάσεις της πανδημίας και τα περιοριστικά μέτρα που έχουν εφαρμοστεί.

Το ξέσπασμα της πανδημίας κατέστησε εμφανέστερη τη διάκριση μεταξύ φιλελεύθερων συνταγματικών δημοκρατιών και ανελεύθερων φιλελεύθερων καθεστώτων. Αν και τα μέτρα που περιορίζουν τις ατομικές ελευθερίες ήταν και στα δύο συστήματα απαραίτητα για την αντιμετώπιση αυτής της πρωτοφανούς κατάστασης, η διαχείρισή της παρουσίασε στις δύο περιπτώσεις ουσιώδεις διαφορές. Ενώ στις πρώτες οι περιορισμοί αποτελούν αντικείμενο ελέγχου με βάση την αρχή της αναλογικότητας αλλά και πολιτικού σχολιασμού, στα δεύτερα δεν υπάρχει χώρος για κριτική.

Οι περιορισμοί των δικαιωμάτων και των ελευθεριών επηρεάζουν άμεσα του πολίτες, οι οποίοι αντιλαμβάνονται πλήρως ότι η απαγόρευση εξόδου από το σπίτι τους δεν αφορά μόνο τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματά τους, αλλά και την ίδια τους τη ζωή. Επομένως, αυτή η φαινομενικά καθαρά νομική συζήτηση αποκτά αυτομάτως και μία πολιτική διάσταση.

Η αναλογικότητα σε συνδυασμό με τον προσωρινό χαρακτήρα των μέτρων υπήρξαν ανεκτίμητα εργαλεία κατά την πρώτη φάση της πανδημίας, όταν ο περιορισμός της κυκλοφορίας αποδείχτηκε ένα αποδοτικό μέσο στη μάχη κατά της εξάπλωσης του ιού. Την ίδια ώρα, η εμπειρία έχει δείξει ότι οι περιορισμοί που αφορούν την ιδιωτικότητα είναι πιο επιρρεπείς στο να παραμένουν και μετά το τέλος της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης – όπως συνέβη στις μαζικές παρακολουθήσεις που ακολούθησαν τις επιθέσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου. Από τη στιγμή που τίθενται σε εφαρμογή μη ορατοί μηχανισμοί παρακολούθησης, ο έλεγχος και ο περιορισμός τους καθίστανται δύσκολοι. Στη συνέχεια, νέες τεχνολογίες που εξασφαλίζουν πρόσβαση σε ευαίσθητα δεδομένα χρησιμοποιούνται πλέον για την ανίχνευση και καταγραφή φορέων του ιού με στόχο την προστασία του πληθυσμού. Ποιο ρόλο διαδραματίζουν οι θεσμοί, πρώτα από όλα τα κοινοβούλια, αλλά και τα πολιτικά κόμματα και η κοινωνία των πολιτών στην προστασία του δημοκρατικού ελέγχου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων; Επιπρόσθετα, η βιοπολιτική αποκτά ιδιαίτερη σημασία, από τη στιγμή που κριτήρια που αφορούν την υγεία αποτελούν προαπαιτούμενα για την άσκηση δικαιωμάτων.

Τα κοινωνικά δικαιώματα γίνονται επίσης αποδέκτες της επίδρασης της πανδημίας και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό. Ποια είναι τα διδάγματα από την παγκόσμια οικονομική κρίση του πρόσφατου παρελθόντος; Πώς θα πρέπει να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές συνέπειες αυτής της νέας κρίσης;

Υπάρχει μία προοδευτική προσέγγιση σχετικά με την έκταση και τα κριτήρια εφαρμογής αυτού του αναγκαίου περιορισμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων; Μπορεί το προοδευτικό μέτωπο να αναπτύξει συγκεκριμένες πολιτικές προτάσεις, εντός των πλαισίων που ορίζει η νομική θεωρία, με σκοπό να διαμορφώσει το ρευστό αυτό περιβάλλον;

Αφήνοντας πίσω το αρχικό σοκ, είμαστε πλέον σε θέση να ξεκινήσουμε μία διαδικασία εντοπισμού των απαραίτητων μέσων ώστε να αντιμετωπιστεί αυτή η πανδημία, να ελέγξουμε τις συνέπειές της και να αποτρέψουμε την εφαρμογή τους σε διάρκεια που θα επεκτείνεται πέραν του αναγκαίου;

Πρόγραμμα

18.30	Εισαγωγή	Ulrich Storck , Διευθυντής του Ιδρύματος Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) στην Αθήνα
18.40	Οι Συνταγματικές Διαστάσεις της Πανδημίας	Ξενοφών Κοντιάδης , Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, Πρόεδρος του Ιδρύματος Θ. & Δ. Τσάτσου
18.50	Παρακολούθηση και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων	Λίλιαν Μήτρου , Καθηγήτρια Δικαίου για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων
19.00	Η Επίδραση της Πανδημίας στην Απασχόληση	Έλλη Βαρχαλαμά , Νομική Σύμβουλος της ΓΣΕΕ, Αντιπρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
19.10	Η Προοδευτική Προσέγγιση	Μαρίνος Σκανδάμης , Διδάκτωρ Νομικής, Τομεάρχης Προστασίας του Πολίτη του Κινήματος Αλλαγής, πρ. ΓΓ Υπουργείου Δικαιοσύνης
19.20	Ο Ρόλος της Κοινωνίας των Πολιτών	Μαρία Γαβουνέλη , Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών
19.30	Συζήτηση με την Ενεργή Συμμετοχή του Κοινού	
	Συντονισμός	Φωτεινή Κοκκινάκη , Δημοσιογράφος, Υπεύθυνη Επικοινωνίας HumanRights360
20.30	Τέλος Εκδήλωσης	

* Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στην ελληνική γλώσσα με διερμηνεία στα αγγλικά